Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 23ης Νοεμβρίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Πρόσβαση στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων — Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 — Περιβάλλον — Σύμβαση του Århus — Κανονισμός (ΕΚ) 1367/2006 — Άρθρο 6, παράγραφος 1 — Κίνδυνος προσβολής των εμπορικών συμφερόντων φυσικού ή νομικού προσώπου — Έννοια του όρου "πληροφορίες που αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον" — Έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία εγκρίσεως δραστικής ουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων — Δραστική ουσία γλυφοσάτη»

Στην υπόθεση C-673/13 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2013,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους B. Smulders, P. Ondrůšek και P. Oliver καθώς και από την L. Pignataro-Nolin, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

υποστηριζόμενη από τους:

American Chemistry Council Inc. (ACC),

CropLife America Inc.,

National Association of Manufacturers of the United States of America (NAM),

με έδρα την Ουάσιγκτον (Ηνωμένες Πολιτείες), εκπροσωπούμενους από τον M. Abenhaïm, avocat, την K. Nordlander, advokat, και τον P. Harrison, solicitor,

CropLife International AISBL (CLI), με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον D. Abrahams, barrister, τις R. Cana και E. Mullier, avocats, καθώς και από την Α. Πατσά, δικηγόρο,

European Chemical Industry Council (Cefic),

European Crop Protection Association (ECPA),

με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενους από την I. Antypas και τον D. Waelbroeck, avocats, καθώς και από τον D. Slater, solicitor,

European Crop Care Association (ECCA), με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τον Σ. Παππά, δικηγόρο,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και A. Lippstreu,

παρεμβαίνοντες στη διαδικασία αναιρέσεως,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Stichting Greenpeace Nederland, με έδρα το Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες),

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), με έδρα τις Βρυξέλλες,

εκπροσωπούμενοι από την B. Kloostra και τον A. van den Biesen, advocaten,

προσφεύγοντες πρωτοδίκως,

υποστηριζόμενοι από

το **Βασίλειο της Σουηδίας**, εκπροσωπούμενο από τους E. Karlsson και L. Swedenborg, καθώς και από τις A. Falk, U. Persson, C. Meyer-Seitz και N. Otte Widgren,

παρεμβαίνον στη διαδικασία αναιρέσεως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, A. Tizzano (εισηγητή), αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, M. Berger, E. Levits και F. Biltgen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 4ης Φεβρουαρίου 2016,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 7ης Απριλίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Οκτωβρίου 2013, Stichting Greenpeace Nederland και PAN Europe κατά Επιτροπής (T-545/11, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2013:523), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε εν μέρει την από 10 Αυγούστου 2011 απόφαση της Επιτροπής περί μη παροχής προσβάσεως στον τόμο 4 του σχεδίου εκθέσεως αξιολογήσεως, που καταρτίσθηκε από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ως κράτος μέλος εισηγητή, της δραστικής ουσίας γλυφοσάτη, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ 1991, L 230, σ. 1, στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Η Σύμβαση του Århus

2 Η Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος, που εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005 (ΕΕ 2005, L 124, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του Århus), προβλέπει, στο άρθρο 4, που φέρει τον τίτλο «Πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες», τα εξής:

«1. Κάθε μέρος εξασφαλίζει ότι, υπό τους όρους των ακολούθων παραγράφων του παρόντος άρθρου, οι δημόσιες αρχές, ανταποκρινόμενες σε αίτημα για περιβαλλοντικές πληροφορίες, διαθέτουν τις εν λόγω πληροφορίες στο κοινό, εντός του πλαισίου της εθνικής νομοθεσίας […].

[…]

4. Αίτημα για περιβαλλοντικές πληροφορίες δύναται να απορρίπτεται, εάν η κοινολόγηση θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις:

[…]

δ) στον εμπιστευτικό χαρακτήρα εμπορικών και βιομηχανικών πληροφοριών, σε περίπτωση που ο εν λόγω εμπιστευτικός χαρακτήρας προστατεύεται βάσει του νόμου, προκειμένου να προστατεύεται νόμιμο οικονομικό συμφέρον. Εντός του πλαισίου αυτού, κοινολογούνται πληροφορίες σχετικά με εκπομπές οι οποίες είναι σημαντικές για την προστασία του περιβάλλοντος·

[…]

Οι προαναφερόμενοι λόγοι απόρριψης ερμηνεύονται υπό στενή έννοια, λαμβανομένου υπόψη του δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετείται από την κοινολόγηση και λαμβανομένου υπόψη κατά πόσον οι ζητούμενες πληροφορίες σχετίζονται με εκπομπές στο περιβάλλον.

[…]»

Το δίκαιο της Ένωσης

Η νομοθεσία για την πρόσβαση στα έγγραφα

3 Η αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), έχει ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να προσδώσει όσο το δυνατόν πληρέστερη πρακτική ισχύ στο δικαίωμα της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα […].»

4 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σ' ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

— των εμπορικών συμφερόντων ενός συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας,

[…]

εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.»

5 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 15 του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2006, L 264, σ. 13), έχουν ως εξής:

«(2) Το έκτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον […] τονίζει τη σημασία της παροχής επαρκών περιβαλλοντικών πληροφοριών και αποτελεσματικών ευκαιριών στο κοινό για συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν το περιβάλλον, βελτιώνοντας τοιουτοτρόπως τις δυνατότητες απόδοσης ευθυνών και τη διαφάνεια όσον αφορά στη λήψη αποφάσεων ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του κοινού και τη στήριξη των λαμβανόμενων αποφάσεων. […]

[…]

(15) Στις περιπτώσεις για τις οποίες ο κανονισμός [1049/2001] προβλέπει εξαιρέσεις, οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν, υπό την επιφύλαξη άλλων ειδικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού σχετικά με αιτήσεις για περιβαλλοντικές πληροφορίες. Οι λόγοι άρνησης σχετικά με την πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες θα πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά, λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται με τη δημοσιοποίηση καθώς και το κατά πόσον οι αιτούμενες πληροφορίες σχετίζονται με εκπομπές στο περιβάλλον. […]»

6 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμβάλλει στην εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη [Σύμβαση του Århus], θεσπίζοντας κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας, ιδίως:

[…]

β) εξασφαλίζοντας ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες προοδευτικά διατίθενται και διαδίδονται στο κοινό προκειμένου να επιτυγχάνεται η ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοσή τους. Προς τον σκοπό αυτόν, προωθείται, όπου είναι εφικτό, η χρήση, ιδίως, τηλεπικοινωνίας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή/και άλλης ηλεκτρονικής τεχνολογίας·

[…]».

7 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[…]

δ) “περιβαλλοντική πληροφορία”, οιαδήποτε πληροφορία σε γραπτή, οπτική, ηχητική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή, σχετικά με:

i) την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος, όπως ο αέρας και η ατμόσφαιρα, το νερό, το έδαφος, οι εδαφικές εκτάσεις, τα τοπία και οι φυσικές τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υδροβιότοπων και των παράκτιων και των θαλάσσιων περιοχών, η βιοποικιλότητα και τα συστατικά στοιχεία της, συμπεριλαμβανομένων των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών, καθώς και η αλληλεπίδραση μεταξύ των εν λόγω στοιχείων·

ii) παράγοντες, όπως οι ουσίες, η ενέργεια, ο θόρυβος, οι ακτινοβολίες ή τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των ραδιενεργών αποβλήτων, οι εκπομπές, οι απορρίψεις και άλλες εκλύσεις στο περιβάλλον, που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία του περιβάλλοντος που αναφέρονται στο σημείο i)·

[…]».

8 Το άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής:

«Ο κανονισμός [1049/2001] ισχύει για οιαδήποτε αίτηση πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες τις οποίες έχουν στην κατοχή τους όργανα και οργανισμοί της Κοινότητας […].»

9 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006 ορίζει τα εξής:

«Όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο του κανονισμού [1049/2001], […] θεωρείται ότι υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών, όταν οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον. […]»

Η νομοθεσία σχετικά με την άδεια κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την καταχώριση δραστικών ουσιών

10 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3600/92 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του πρώτου σταδίου του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/414 (ΕΕ 1992, L 366, σ. 10), προβλέπει τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του πρώτου σταδίου του πολυετούς προγράμματος εργασίας για τη σταδιακή εξέταση των δραστικών ουσιών που κυκλοφορούν στην αγορά δύο έτη μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της οδηγίας 91/414. Από το παράρτημα Ι του ως άνω κανονισμού προκύπτει ότι η γλυφοσάτη ενέπιπτε στο πρώτο στάδιο αυτού του προγράμματος εργασίας. Έργο του κράτους μέλους εισηγητή ήταν να προετοιμάσει ένα σχέδιο εκθέσεως αξιολογήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.

11 Κατ’ εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΚ) 933/94 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1994, που αφορά τον καθορισμό των δραστικών ουσιών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των εισηγουμένων κρατών μελών για την εφαρμογή του κανονισμού 3600/92 (ΕΕ 1994, L 107, σ. 8), η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ορίστηκε ως κράτος μέλος εισηγητής για τη γλυφοσάτη.

12 Τέλος, δυνάμει του άρθρου 1 και του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2001/99/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι της οδηγίας 91/414 ώστε να καταχωρηθεί η glyphosate και η thifensulfuron-methyl ως δραστική ουσία (ΕΕ 2001, L 304, σ. 14), η γλυφοσάτη προστέθηκε στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414, με λήξη ισχύος της καταχωρίσεως στις 30 Ιουνίου 2012. Εν συνεχεία, η οδηγία 2010/77/ΕΕ της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2010, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414 σχετικά με τη λήξη της ημερομηνίας για την καταχώριση ορισμένων δραστικών ουσιών στο παράρτημα Ι (ΕΕ 2010, L 293, σ. 48), παρέτεινε την ισχύ της καταχωρίσεως της γλυφοσάτης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Η νομοθεσία που ισχύει για τις βιομηχανικές εκπομπές

13 Το άρθρο 2, σημεία 3 και 5, της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΕΕ 1996, L 257, σ. 26), προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[…]

3) "εγκατάσταση": κάθε ακίνητη τεχνική μονάδα όπου εκτελούνται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες του παραρτήματος Ι, καθώς και όλες οι άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες, τεχνικώς συναφείς με τις εκεί εκτελούμενες, και η οποία ενδέχεται να επηρεάζει τις εκπομπές και τη ρύπανση·

[…]

5) "εκπομπή": η άμεση ή έμμεση απόρριψη ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου στον αέρα, το νερό ή το έδαφος, από σημειακές ή διάχυτες πηγές της εγκατάστασης·

[…]».

14 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ 2010, L 334, σ. 17), έχει ως εξής:

«Με την παρούσα οδηγία θεσπίζονται κανόνες σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης που προκαλούν οι βιομηχανικές δραστηριότητες. […]»

15 Το άρθρο 3, σημεία 3 και 4, της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[…]

3) "εγκατάσταση": κάθε σταθερή τεχνική μονάδα εντός της οποίας διεξάγονται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες του Παραρτήματος Ι ή του μέρους 1 του Παραρτήματος VII, καθώς και όλες οι άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες, στον ίδιο χώρο, οι οποίες είναι τεχνικώς συναφείς με τις αναφερόμενες στα εν λόγω παραρτήματα, και ενδέχεται να επηρεάζουν τις εκπομπές και τη ρύπανση,

4) "εκπομπή": η άμεση ή έμμεση απόρριψη ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος, από σημειακές ή διάχυτες πηγές της εγκατάστασης,

[…]».

Το ιστορικό της διαφοράς

16 Στις 20 Δεκεμβρίου 2010, οι Stichting Greenpeace Nederland (στο εξής: Greenpeace Nederland) και Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) ζήτησαν, βάσει τόσο του κανονισμού 1049/2001 όσο και του κανονισμού 1367/2006, την παροχή προσβάσεως σε σειρά εγγράφων σχετικά με την πρώτη άδεια κυκλοφορίας στην αγορά της γλυφοσάτης ως δραστικής ουσίας, που είχε χορηγηθεί κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 91/414.

17 Τα ζητηθέντα έγγραφα ήταν τα ακόλουθα:

— αντίγραφο του σχεδίου εκθέσεως αξιολογήσεως που είχε καταρτισθεί από το κράτος μέλος εισηγητή, ήτοι την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, πριν από την πρώτη καταχώριση της γλυφοσάτης στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414 (στο εξής: σχέδιο εκθέσεως)·

— πλήρης κατάλογος όλων των δοκιμών που είχαν προσκομισθεί από τους αιτούντες την καταχώριση της γλυφοσάτης στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414, η οποία αποφασίστηκε με την οδηγία 2001/99· και

— το πλήρες σύνολο των πρωτότυπων εγγράφων τεκμηρίωσης των δοκιμών που προσκομίσθηκαν από τους αιτούντες την καταχώριση της γλυφοσάτης στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414 το 2001, κατά το μέτρο που αφορά τις δοκιμές μακροπρόθεσμης τοξικότητας, τις δοκιμές μεταλλαξιογενέσεως, καρκινογενέσεως, νευροτοξικότητας και τις μελέτες για την αναπαραγωγή.

18 Αφού ζήτησε την προηγούμενη συγκατάθεση των γερμανικών αρχών, σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής, με έγγραφο της 6ης Μαΐου 2011, χορήγησε πρόσβαση στο σχέδιο εκθέσεως, πλην του τόμου 4 (στο εξής: επίδικο έγγραφο), στη δημοσιοποίηση του οποίου εναντιώνονταν οι εν λόγω αρχές. Επί του τελευταίου αυτού σημείου, διευκρίνιζε ότι οι διαβουλεύσεις με τις γερμανικές αρχές εξακολουθούσαν και ότι θα λαμβανόταν απόφαση σε μεταγενέστερο χρόνο.

19 Με την επίδικη απόφαση, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής αρνήθηκε τελικώς την πρόσβαση στο επίδικο έγγραφο, στηριζόμενος στη σχετική εναντίωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

20 Προς στήριξη της αποφάσεως αυτής, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής εξέθεσε ότι το ως άνω κράτος μέλος εναντιωνόταν στη δημοσιοποίηση του εγγράφου αυτού βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, με το σκεπτικό ότι το εν λόγω έγγραφο περιείχε εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικές με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των αιτούντων την καταχώριση της γλυφοσάτης στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414, ήτοι τη λεπτομερή χημική σύνθεση της δραστικής ουσίας την οποία παρασκεύαζε έκαστος εξ αυτών, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία παρασκευής της ουσίας αυτής, πληροφορίες για τις προσμείξεις, τη σύνθεση των τελικών προϊόντων και δεδομένα ως προς τις συμβατικές σχέσεις μεταξύ των διαφόρων αυτών αιτούντων.

21 Αφού επισήμανε ότι, κατά τις γερμανικές αρχές, δεν συνέτρεχε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, όπως τούτο προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001, για τη δημοσιοποίηση του επιδίκου εγγράφου, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής εξέτασε κατά πόσον χωρούσε επίκληση τέτοιου δημοσίου συμφέροντος από πλευράς του κανονισμού 1367/2006. Συναφώς, τόνισε, αφενός, ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, του δεύτερου αυτού κανονισμού, κατά το οποίο θεωρείται ότι υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών όταν οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον, δεν είχε εφαρμογή στο επίδικο έγγραφο, διότι αυτό δεν περιείχε τέτοιες πληροφορίες.

22 Αφετέρου, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής υπογράμμισε ότι οι επίμαχες πληροφορίες αφορούσαν τη διαδικασία παρασκευής της γλυφοσάτης από τους αιτούντες την καταχώρισή της στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414. Πλην όμως, στο πλαίσιο της επιβαλλομένης σταθμίσεως των συμφερόντων, έκρινε ότι η ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των εν λόγω αιτούντων φορέων υπερίσχυε του δημοσίου συμφέροντος για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών. Ειδικότερα, η δημοσιοποίηση αυτή θα παρείχε εν προκειμένω σε ανταγωνίστριες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αντιγράψουν τις διαδικασίες παρασκευής των αιτούντων την καταχώριση της γλυφοσάτης, γεγονός που θα τους προκαλούσε σημαντικές απώλειες, προσβάλλοντας τα εμπορικά τους συμφέροντα και τα δικαιώματά τους πνευματικής ιδιοκτησίας. Αντιστρόφως, το δημόσιο συμφέρον για τη δημοσιοποίηση

των πληροφοριών είχε ήδη ληφθεί υπόψη, καθόσον οι πιθανές επιπτώσεις των εκπομπών γλυφοσάτης προέκυπταν από τα λοιπά μέρη του σχεδίου εκθέσεως, τα οποία είχαν δημοσιοποιηθεί, ιδίως όσον αφορά τις κρίσιμες προσμείξεις και τους μεταβολίτες. Οι δε περιλαμβανόμενες στο επίδικο έγγραφο πληροφορίες για τις μη έχουσες κρίσιμο χαρακτήρα προσμείξεις αφορούσαν στοιχεία που δεν ενείχαν κινδύνους για την υγεία ή το περιβάλλον, αλλά που θα οδηγούσαν σε αποκάλυψη των διαδικασιών παρασκευής του κάθε προϊόντος.

23 Εξάλλου, κατά τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, από τη διαδικασία καταχωρίσεως της γλυφοσάτης στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414 προέκυπτε ότι είχαν συνεκτιμηθεί οι απαιτήσεις του κανονισμού 1367/2006 περί διαθέσεως στο κοινό πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της ουσίας αυτής στο περιβάλλον. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η προστασία των συμφερόντων των παραγωγών της ουσίας αυτής έπρεπε να υπερισχύσει.

24 Ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής συνήγαγε από τα ανωτέρω ότι δεν αποδεικνυόταν η συνδρομή υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος υπέρ της δημοσιοποιήσεως.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

25 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Οκτωβρίου 2011, η Greenpeace Nederland και το PAN Europe άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της επίδικης αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής αυτής προέβαλαν τρεις λόγους.

26 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Greenpeace Nederland και το PAN Europe προέβαλαν ότι ο κανονισμός 1049/2001 δεν απένειμε στα κράτη μέλη δικαίωμα βέτο και ότι η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να αποφασίσει να μη συμμορφωθεί προς τη γνώμη του κράτους μέλους σε ό,τι αφορά την εφαρμογή μιας προβλεπόμενης στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του ως άνω κανονισμού εξαιρέσεως. Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, υποστήριξαν ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως χάριν της προστασίας των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου δεν έπρεπε να γίνει δεκτή εν προκειμένω. Ειδικότερα, κατά την Greenpeace Nederland και το PAN Europe, συνέτρεχε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον για τη γνωστοποίηση των ζητηθεισών πληροφοριών, δεδομένου ότι αυτές αφορούσαν εκπομπές στο περιβάλλον κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006. Τέλος, με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, υποστήριξαν ότι η επίδικη απόφαση δεν συμβιβαζόταν με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 και το άρθρο 4 της Συμβάσεως του Århus, διότι η Επιτροπή δεν είχε αξιολογήσει τον πραγματικό κίνδυνο προσβολής των προβαλλομένων εμπορικών συμφερόντων.

27 Το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως και, χωρίς να αποφανθεί επί των άλλων δύο λόγων, ακύρωσε την επίδικη απόφαση κατά το μέτρο που αρνείται την πρόσβαση στα μέρη του επίδικου εγγράφου που περιέχουν πληροφορίες αφορώσες εκπομπές στο περιβάλλον, ήτοι, πρώτον, τις πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και την ποσότητα όλων των προσμείξεων που περιέχονταν στη δραστική ουσία την οποία είχε κοινοποιήσει ο κάθε επιχειρηματίας, δεύτερον, τα δεδομένα σχετικά με τις προσμείξεις που απαντούσαν στις διάφορες παρτίδες, καθώς και την ελάχιστη, μέση και μέγιστη ποσότητα καθεμίας εκ των προσμείξεων αυτών, και, τρίτον, τις πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία είχαν αναπτυχθεί από τους διάφορους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες (στο εξής: επίδικες πληροφορίες).

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

28 Με την από 29 Απριλίου 2014 απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου, επιτράπηκε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.

29 Με διατάξεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 3ης Μαρτίου 2015, επιτράπηκε επίσης στους American Chemistry Council Inc. (ACC), CropLife America Inc. (στο εξής: CropLife), CropLife International AISBL (CLI), European Chemical Industry Council (Cefic), European Crop Care Association (ECCA), European Crop Protection Association (ECPA) και National Association of Manufacturers of the United States of America (NAM) (στο εξής: NAM USA) να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής.

30 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2015, επιτράπηκε στο Βασίλειο της Σουηδίας να παρέμβει υπέρ των Greenpeace Nederland και PAN Europe.

31 Η Επιτροπή καθώς και το ACC, η CropLife, η CLI, το Cefic, η ECCA, η ECPA, η NAM USA και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητούν από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— βάσει του άρθρου 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί του πρώτου και του τρίτου λόγου ακυρώσεως ή να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των ως άνω λόγων, και

— να καταδικάσει την Greenpeace Nederland και το PAN Europe στα δικαστικά έξοδα.

32 Η Greenpeace Nederland και το PAN Europe ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής και να την καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα.

33 Το Βασίλειο της Σουηδίας ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

34 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει ένα μοναδικό λόγο αναιρέσεως, που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, της κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοιας των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον».

35 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη καθόσον δεν έλαβε υπόψη του την ανάγκη διασφαλίσεως της «εσωτερικής» συνοχής του κανονισμού 1049/2001.

36 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει, επικουρικώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε δεόντως υπόψη, για τους σκοπούς της ερμηνείας και εφαρμογής των προβλεπόμενων από τους κανονισμούς 1049/2001 και 1367/2006 εξαιρέσεων από το δικαίωμα προσβάσεως, το ειδικό καθεστώς για τις πληροφορίες το οποίο προβλέπεται από την εφαρμοστέα στον επιμέρους τομέα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων νομοθεσία.

37 Με το τρίτο σκέλος του ίδιου λόγου, η Επιτροπή υποστηρίζει, επίσης επικουρικώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο μη λαμβάνοντας υπόψη, στις σκέψεις 44 και 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ανάγκη ερμηνείας του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 κατά τρόπο που να είναι, κατά το μέτρο που δυνατού, σύμφωνος προς τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε προς τα άρθρα 16 και 17 του Χάρτη, και προς τη Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, που αποτελεί το παράρτημα 1Γ της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η οποία υπογράφηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994 και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ

ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ 1994, L 336, σ. 1).

Επί του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

38 Με το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη μη λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διασφαλίσεως της «εσωτερικής» συνοχής του κανονισμού 1049/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006 και το άρθρο 4, παράγραφος 4, της Συμβάσεως του Århus.

39 Αφού υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 εισάγει αμάχητο τεκμήριο υπέρ της δημοσιοποιήσεως των πληροφοριών που εμπίπτουν στην έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», η Επιτροπή προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά έτσι ώστε να μην καθίστανται κενά περιεχομένου τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 συμφέροντα.

40 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή εκτιμά, κατ' ουσίαν, ότι, για να εμπίπτουν στην έννοια αυτή, οι επίμαχες πληροφορίες πρέπει να πληρούν δύο σωρευτικές προϋποθέσεις, ήτοι, αφενός, να αφορούν εκπομπές προερχόμενες από εγκαταστάσεις όπως εργοστάσια και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής και, αφετέρου, να αφορούν πραγματικές εκπομπές στο περιβάλλον.

41 Η πρώτη από τις προϋποθέσεις αυτές, την οποία επίσης επικαλούνται η CLI, το Cefic, η ECPA και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, απορρέει από τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της Συμβάσεως του Århus. Συγκεκριμένα, για τον ορισμό της έννοιας της «εκπομπής», η πρώτη έκδοση των ως άνω κατευθυντηρίων γραμμών παρέπεμπε στην οδηγία 96/61. Το δε άρθρο 2, σημείο 5, της οδηγίας αυτής ορίζει την έννοια της «εκπομπής» ως την άμεση ή έμμεση απόρριψη ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου στον αέρα, το νερό ή το έδαφος, από σημειακές ή διάχυτες πηγές της εγκαταστάσεως, ενώ το άρθρο 2, σημείο 3, της ίδιας οδηγίας ορίζει την «εγκατάσταση» ως ακίνητη μονάδα όπου εκτελούνται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας. Ομοίως, η δεύτερη έκδοση των κατευθυντηρίων γραμμών για την εφαρμογή της Συμβάσεως του Århus έχει την ίδια διατύπωση και παραπέμπει στην οδηγία 2010/75, η οποία αντικατέστησε την οδηγία 96/61, διατυπώνοντας τους ίδιους ορισμούς των εννοιών της «εκπομπής» και της «εγκαταστάσεως». Εξ αυτού προκύπτει ότι η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «εκπομπών στο περιβάλλον» πρέπει να ερμηνεύεται ως περιοριζόμενη σε εκείνες τις εκπομπές στο περιβάλλον οι οποίες καλύπτονται από τις οδηγίες 96/61 και 2010/75.

42 Συναφώς, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η CLI, το Cefic και η ECPA προσθέτουν ότι η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το ίδιο το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1367/2006, το οποίο διακρίνει μεταξύ των εκπομπών και των άλλων εκλύσεων και απορρίψεων. Όμως, η ερμηνεία του Γενικού Δικαστηρίου καταλήγει στο να αίρει τη διάκριση αυτή και να θεωρεί ότι οποιαδήποτε περιβαλλοντική πληροφορία αφορά εκπομπές στο περιβάλλον.

43 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, στην οποία αναφέρονται επίσης η CLI και το Cefic, η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν πληρούται εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, το επίδικο έγγραφο δεν περιέχει πληροφορίες ως προς τη φύση και την ποσότητα των εκπομπών οι οποίες πράγματι απελευθερώνονται στο περιβάλλον, δεδομένου ότι οι εκπομπές αυτές μεταβάλλονται αναλόγως των ποσοτήτων του

προϊόντος τις οποίες χρησιμοποιούν στην πράξη οι γεωργοί και αναλόγως του κατά πόσον τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα περιέχουν ακριβώς τις ίδιες ουσίες με εκείνες που αξιολογήθηκαν με το σχέδιο εκθέσεως αξιολογήσεως.

44 Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το κριτήριο που έλαβε υπόψη του το Γενικό Δικαστήριο προκειμένου να θεωρήσει ότι μια πληροφορία «[αφορά] εκπομπές στο περιβάλλον» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006, ήτοι η ύπαρξη ενός «αρκούντως άμεσου» συνδέσμου μεταξύ των οικείων πληροφοριών και των εκπομπών στο περιβάλλον, στερείται νομικού ερείσματος και ότι η αοριστία του κριτηρίου αυτού δημιουργεί σοβαρά προβλήματα από πλευράς ασφάλειας δικαίου, πράγμα που επιβεβαιώνεται από τον τρόπο με τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε το κριτήριο αυτό στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα αναλυτικά χαρακτηριστικά των παρτίδων που ελέγχθηκαν, με την εξαίρεση των συντακτικών τύπων των προσμείξεων, αφορούσαν, κατά τρόπο αρκούντως άμεσο, εκπομπές στο περιβάλλον. Η διαπίστωση αυτή όμως ουδόλως τεκμηριώνεται με επιχειρήματα.

45 Η Greenpeace Nederland και το PAN Europe, υποστηριζόμενοι από το Βασίλειο της Σουηδίας, αμφισβητούν τα επιχειρήματα της Επιτροπής.

46 Προς τον σκοπό αυτό, προβάλλουν κατ' ουσίαν, καταρχάς, ότι, εφόσον γενικός κανόνας είναι η δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών πληροφοριών, ο προβλεπόμενος στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 και στο άρθρο 4, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ', της Συμβάσεως του Århus κανόνας κατά τον οποίο η προστασία των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου δεν μπορεί να προβληθεί κατά της δημοσιοποιήσεως των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», δεν μπορεί να ερμηνεύεται στενά.

47 Περαιτέρω, οι ως άνω μετέχοντες στη διαδικασία θεωρούν ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της Συμβάσεως του Århus δεν παρέχουν έρεισμα για τη στενή ερμηνεία του όρου «εκπομπές στο περιβάλλον» υπέρ της οποίας τάσσεται η Επιτροπή, δεδομένου ότι οι ως άνω κατευθυντήριες γραμμές απλώς παραπέμπουν στον ορισμό της «εκπομπής», τον οποίο διατυπώνει η οδηγία 96/61, εν είδει παραδείγματος. Εν πάση περιπτώσει, μια τέτοια ερμηνεία δεν μπορεί να θεμελιωθεί σε κανένα στοιχείο της Συμβάσεως αυτής. Συγκεκριμένα, το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Συμβάσεως δεν περιορίζεται στους περιβαλλοντικούς τομείς τους σχετικούς με τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αλλά εκτείνεται, ρητώς και προδήλως, σε όλα τα είδη περιβαλλοντικών τομέων και περιβαλλοντικών πληροφοριών.

48 Τέλος, κατά την Greenpeace Nederland και το PAN Europe, είναι επίσης απορριπτέος ο περιορισμός της έννοιας των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» στις πληροφορίες εκείνες που αφορούν πραγματικές εκπομπές. Συναφώς, οι ως άνω διάδικοι υποστηρίζουν μεταξύ άλλων ότι οι επίδικες πληροφορίες είναι αναγκαίες, αφενός, για τη γνώση των ποσοτήτων και της ποιότητας των εκλύσεων γλυφοσάτης στο περιβάλλον καθώς και της ποσότητας των προσμείξεων που εκπέμπονται και, αφετέρου, για τον έλεγχο του κατά πόσον έχουν αξιολογηθεί ορθώς οι επιπτώσεις της εκλύσεως της ουσίας αυτής στο περιβάλλον ως συστατικού στοιχείου ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος. Εφόσον οι πληροφορίες αυτές αποτελούν το θεμέλιο βάσει του οποίου μπορεί να επιτραπεί η έκλυση γλυφοσάτης στο περιβάλλον, αφορούν «εκπομπές στο περιβάλλον» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006. Κατά συνέπεια, η έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» δεν πρέπει να περιορίζεται στις πληροφορίες σχετικά με τις εκπομπές που πράγματι απελευθερώνονται στο περιβάλλον κατά την εφαρμογή του επίμαχου προϊόντος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

49 Προκειμένου να κριθεί το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, πρέπει να εκτιμηθεί αν, όπως υποστηρίζεται από την Επιτροπή, πρώτον, η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» πρέπει να ερμηνεύεται στενά, δεύτερον, αν η έννοια αυτή πρέπει να περιορίζεται στις πληροφορίες που αφορούν εκπομπές προερχόμενες από βιομηχανικές εγκαταστάσεις όπως εργοστάσια και σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, τρίτον, αν η εν λόγω έννοια καλύπτει μόνον τις πληροφορίες που αφορούν πραγματικές εκπομπές στο περιβάλλον και, τέταρτον, αν το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι μια πληροφορία αρκεί να αφορά «κατά τρόπο αρκούντως άμεσο» τις εκπομπές στο περιβάλλον για να εμπίπτει στην έννοια αυτή.

– Επί της στενής ερμηνείας της εννοίας «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον»

50 Όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» πρέπει να ερμηνεύεται στενά, επιβάλλεται βεβαίως να υιοθετηθεί μια ερμηνεία της έννοιας αυτής που να μην καθιστά κενό περιεχομένου το άρθρο 339 ΣΛΕΕ και το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, κατά το μέτρο που τα άρθρα αυτά προστατεύουν το επαγγελματικό απόρρητο και τα εμπορικά συμφέροντα ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου. Πράγματι, όπως υπογράμμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 29 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το προβλεπόμενο από τον ως άνω κανονισμό δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς που στηρίζονται σε λόγους δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, στους οποίους συγκαταλέγεται η προστασία των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου.

51 Ωστόσο, η έννοια αυτή, παρά τα υποστηριζόμενα από την Επιτροπή, δεν πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

52 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σκοπός του κανονισμού 1049/2001 είναι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 4 και στο άρθρο 1, να απονείμει στο κοινό το ευρύτερο δυνατό δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά API και Επιτροπής, C-514/07 P, C-528/07 P και C-532/07 P, EU:C:2010:541, σκέψη 69, καθώς και της 17ης Οκτωβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Access Info Europe, C-280/11 P, EU:C:2013:671, σκέψη 28). Ομοίως, ο κανονισμός 1367/2006 έχει ως σκοπό, όπως προβλέπει το άρθρο 1, να εξασφαλίσει την ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοση των περιβαλλοντικών πληροφοριών που κατέχονται από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

53 Επομένως, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μόνο στο μέτρο κατά το οποίο παρεκκλίνουν από την αρχή της ευρύτερης δυνατής προσβάσεως στα εν λόγω έγγραφα, περιορίζοντας την πρόσβαση αυτή, πρέπει οι εξαιρέσεις από την ως άνω αρχή, μεταξύ άλλων οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται στενά (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά API και Επιτροπής, C-514/07 P, C-528/07 P και C-532/07 P, EU:C:2010:541, σκέψη 73, καθώς και της 17ης Οκτωβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Access Info Europe, C-280/11 P, EU:C:2013:671, σκέψη 30). Η αναγκαιότητα μιας τέτοιας στενής ερμηνείας επιβεβαιώνεται εξάλλου από την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 1367/2006.

54 Αντιθέτως, εισάγοντας τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο η δημοσιοποίηση των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», εξαιρέσει των πληροφοριών που είναι σχετικές με έρευνες, θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει δημόσιο συμφέρον που υπερισχύει έναντι του συμφέροντος στην προστασία των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, οπότε δεν χωρεί επίκληση της προστασίας των εν λόγω εμπορικών συμφερόντων κατά της δημοσιοποιήσεως των

πληροφοριών αυτών, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 παρεκκλίνει βεβαίως, όπως υπογραμμίζει ιδίως η CLI, από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 κανόνα της σταθμίσεως των συμφερόντων. Ωστόσο, το εν λόγω άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, επιτρέπει, κατ' αυτόν τον τρόπο, την in concreto εφαρμογή της αρχής της ευρύτερης δυνατής προσβάσεως στις πληροφορίες που κατέχονται από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, με συνέπεια να μη δικαιολογείται στενή ερμηνεία της διατάξεως αυτής.

55 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο μη προκρίνοντας, στις σκέψεις 49 και 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στενή ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 και της εννοίας «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον».

– Επί του περιορισμού της έννοιας «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» στις πληροφορίες εκείνες που αφορούν εκπομπές προερχόμενες από βιομηχανικές εγκαταστάσεις

56 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής σύμφωνα με το οποίο η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» πρέπει να ερμηνεύεται ως αναφερόμενη μόνο στις πληροφορίες σχετικά με εκπομπές οι οποίες προέρχονται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις όπως εργοστάσια και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, υπογραμμίζεται ευθύς εξαρχής ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από το θεσμικό αυτό όργανο, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε ρητώς στο επιχείρημα αυτό, στις σκέψεις 54 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πριν προχωρήσει στην απόρριψή του.

57 Όσον αφορά το βάσιμο της εκτιμήσεως του Γενικού Δικαστηρίου, επισημαίνεται βεβαίως ότι το κείμενο των κατευθυντηρίων γραμμών για την εφαρμογή της Συμβάσεως του Århus, όπως είχε το 2000, πρότεινε, για τον ορισμό της κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ', της Συμβάσεως αυτής έννοιας της «εκπομπής», να χρησιμοποιηθεί ο διατυπούμενος στο άρθρο 2, σημείο 5, της οδηγίας 96/61 ορισμός της έννοιας αυτής, ενώ πλέον το κείμενο αυτό, υπό τη μορφή με την οποία δημοσιεύθηκε το 2014, παραπέμπει στον ορισμό που προβλέπεται στο άρθρο 3, σημείο 4, της οδηγίας 2010/75, το οποίο επαναλαμβάνει αυτολεξεί τον ορισμό της οδηγίας 96/61.

58 Από τις ως άνω οδηγίες προκύπτει όμως κατ' ουσίαν ότι «εκπομπές» κατά την έννοια των οδηγιών αυτών συνιστούν οι άμεσες ή έμμεσες απορρίψεις, στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος, ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου από σημειακές ή διάχυτες πηγές ορισμένων καθοριζόμενων σε αυτές βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

59 Πάντως, όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, μολονότι οι ως άνω κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να θεωρηθούν ως επεξηγηματικό έγγραφο δυνάμενο, ενδεχομένως, να λαμβάνεται υπόψη, μαζί με άλλα σχετικά στοιχεία, για τους σκοπούς της ερμηνείας της Συμβάσεως του Århus, οι αναπτύξεις τις οποίες περιέχει δεν είναι δεσμευτικές και δεν χαρακτηρίζονται από την κανονιστική ισχύ των διατάξεων της Συμβάσεως (βλ., ιδίως, απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Fish Legal και Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

60 Αφενός, από κανένα στοιχείο του κανονισμού 1367/2006 δεν μπορεί να συναχθεί ότι η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του ως άνω κανονισμού έννοια των «εκπομπών στο περιβάλλον» πρέπει να περιορίζεται στις εκπομπές εκείνες οι οποίες προέρχονται από ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπως εργοστάσια και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής.

61 Ο περιορισμός αυτός δεν συνάγεται ούτε από τη Σύμβαση του Århus, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της ερμηνείας του κανονισμού 1367/2006, εφόσον, όπως προβλέπεται στο άρθρο του 1, στόχος του κανονισμού αυτού είναι να συμβάλλει στην εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση αυτή θεσπίζοντας κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων της Συμβάσεως στα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

62 Αντιθέτως, όπως τόνισε το Δικαστήριο στη σκέψη 72 της σημερινής αποφάσεως Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting (C-442/14), ένας τέτοιος περιορισμός θα ήταν αντίθετος προς αυτό καθαυτό το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ′, της Συμβάσεως του Århus. Ειδικότερα, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι οι πληροφορίες σχετικά με εκπομπές οι οποίες είναι σημαντικές για την προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να δημοσιοποιούνται. Πληροφορίες όμως σχετικά με εκπομπές προερχόμενες από πηγές διαφορετικές από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπως οι εκπομπές που προκύπτουν από την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα φυτά ή στο έδαφος, είναι εξίσου σημαντικές για την προστασία του περιβάλλοντος όπως και οι πληροφορίες σχετικά με τις βιομηχανικής προελεύσεως εκπομπές.

63 Αφετέρου, ο περιορισμός της κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοιας των «εκπομπών στο περιβάλλον» στις εκπομπές εκείνες οι οποίες προέρχονται από ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις όπως εργοστάσια και σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό του κανονισμού αυτού που έγκειται στην ευρύτερη δυνατή δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών πληροφοριών (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψη 73).

64 Κατά τα λοιπά, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από την ανάγκη διαφυλάξεως της συνοχής του δικαίου της Ένωσης, ιδίως της συνοχής μεταξύ του κανονισμού 1367/2006 και των οδηγιών 96/61 και 2010/75. Πράγματι, ο περιορισμός, στις οδηγίες 96/61 και 2010/75, της έννοιας της «εκπομπής» στις εκπομπές εκείνες οι οποίες προέρχονται από ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις δικαιολογείται από αυτό καθεαυτό το αντικείμενο των εν λόγω οδηγιών το οποίο, όπως επισημαίνει το άρθρο 1 της οδηγίας 2010/75, έγκειται ακριβώς στη θέσπιση κανόνων σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρυπάνσεως που προκαλούν οι βιομηχανικές δραστηριότητες. Αντιθέτως, ένας τέτοιος περιορισμός δεν δικαιολογείται βάσει του σκοπού του κανονισμού 1367/2006, που συνίσταται, κατά το άρθρο του 1, στη διαμόρφωση του πλαισίου εφαρμογής των κανόνων για την πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Άλλωστε, υπογραμμίζεται ότι, στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, η έννοια του όρου «εκπομπή» δεν είναι μονοσήμαντη αλλά μεταβάλλεται αναλόγως του τομέα εφαρμογής περί του οποίου πρόκειται. Έτσι, ο ορισμός της έννοιας αυτής στις οδηγίες 96/61 και 2010/75 διαφέρει από τον ορισμό ο οποίος προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 2, σημείο 8, της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ 2004, L 143, σ. 56), ή από τον ορισμό ο οποίος διαλαμβάνεται στο άρθρο 3, στοιχείο ε′, της οδηγίας 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους (ΕΕ 2001, L 309, σ. 22).

65 Τέλος, υπογραμμίζεται ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα ιδίως από την CLI, το Cefic, την ECPA και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ένας τέτοιος περιορισμός δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, σημείο ii, του κανονισμού 1367/2006.

66 Ασφαλώς, η διάταξη αυτή, η οποία απαριθμεί τους παράγοντες που δύνανται να εμπίπτουν στην έννοια της «περιβαλλοντικής πληροφορίας», φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, να διακρίνει μεταξύ της έννοιας των «εκπομπών» και εκείνης των «απορρίψεων» και των «εκλύσεων» στο περιβάλλον, γεγονός από το οποίο συνάγεται, κατά την CLI, το Cefic, την ECPA και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ότι η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού

αυτού έννοια των «εκπομπών στο περιβάλλον» πρέπει να περιορίζεται στις εκπομπές που προέρχονται από ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατ' αποκλεισμό των λοιπών απορρίψεων και εκλύσεων στο περιβάλλον.

67 Εντούτοις, η Σύμβαση του Århus αγνοεί τη διάκριση μεταξύ των εννοιών «εκπομπές», «απορρίψεις» και «εκλύσεις», καθόσον απλώς προβλέπει, στο άρθρο 4, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ', ότι η προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών και βιομηχανικών πληροφοριών δεν μπορεί να προβληθεί κατά της δημοσιοποιήσεως των «πληροφοριών σχετικά με εκπομπές οι οποίες είναι σημαντικές για την προστασία του περιβάλλοντος» (βλ. σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψη 62).

68 Αφετέρου, μια τέτοια διάκριση είναι άτοπη δεδομένου του επιδιωκόμενου από τον κανονισμό 1367/2006 σκοπού της δημοσιοποιήσεως των περιβαλλοντικών πληροφοριών, έχει δε τεχνητό χαρακτήρα. Εξάλλου, οι όροι αυτοί σε μεγάλο βαθμό αλληλοεπικαλύπτονται, όπως πιστοποιεί η χρήση της διατυπώσεως «άλλες εκλύσεις» στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', σημείο ii, του κανονισμού αυτού από την οποία προκύπτει ότι οι εκπομπές και οι απορρίψεις συνιστούν ταυτοχρόνως και εκλύσεις στο περιβάλλον (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψεις 63 και 65).

69 Κατά συνέπεια, για τους σκοπούς της ερμηνείας του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 δεν πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των εννοιών «εκπομπές», «απορρίψεις» και «εκλύσεις» στο περιβάλλον (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψη 67).

70 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 54 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η κατά τη διάταξη αυτή έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» δεν περιορίζεται στις πληροφορίες σχετικά με τις εκπομπές που προέρχονται από ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

– Επί του περιορισμού της έννοιας των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» στις πληροφορίες εκείνες που αφορούν πραγματικές εκπομπές στο περιβάλλον

71 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής σύμφωνα με το οποίο η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφορ[ιών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» καλύπτει μόνο τις πληροφορίες που αφορούν πραγματικές εκπομπές στο περιβάλλον, πράγμα που δεν συμβαίνει στην περίπτωση των επίδικων πληροφοριών, υπογραμμίζεται βεβαίως ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τις πληροφορίες σχετικά με υποθετικές εκπομπές.

72 Πράγματι, από το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού, προκύπτει κατ' ουσίαν ότι ο σκοπός του εν λόγω κανονισμού συνίσταται στην εξασφάλιση του δικαιώματος προσβάσεως στις πληροφορίες σχετικά με παράγοντες, όπως οι εκπομπές, που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία του περιβάλλοντος, ιδίως τον αέρα, το νερό και το έδαφος. Αυτό όμως δεν συμβαίνει στην περίπτωση καθαρά υποθετικών εκπομπών (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψη 80).

73 Ωστόσο, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την Επιτροπή, η έννοια αυτή δεν μπορεί να περιορίζεται αποκλειστικώς στις πληροφορίες σχετικά με τις εκπομπές που πράγματι απελευθερώνονται στο περιβάλλον κατά την εφαρμογή του επίμαχου φυτοπροστατευτικού προϊόντος ή της επίμαχης δραστικής ουσίας στα φυτά ή στο έδαφος, και οι οποίες εξαρτώνται μεταξύ άλλων από τις ποσότητες του προϊόντος που χρησιμοποιούνται στην πράξη από τους γεωργούς καθώς και από την ακριβή σύνθεση του τελικού προϊόντος που διατίθεται στο εμπόριο.

74 Επομένως, στην εν λόγω έννοια εμπίπτουν και οι πληροφορίες σχετικά με τις δυνάμενες να προβλεφθούν εκπομπές του επίμαχου φυτοπροστατευτικού προϊόντος ή της επίμαχης δραστικής ουσίας στο περιβάλλον, υπό φυσιολογικές ή ρεαλιστικές συνθήκες χρήσεως του προϊόντος ή της ουσίας αυτής αντιστοιχούσες σε εκείνες για τις οποίες χορηγείται η άδεια κυκλοφορίας του εν λόγω προϊόντος ή της εν λόγω ουσίας στην αγορά και επικρατούσες στη ζώνη στην οποία προορίζεται να χρησιμοποιηθεί το προϊόν ή η ουσία αυτή (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψεις 78 και 79).

75 Πράγματι, μολονότι η διάθεση ενός προϊόντος ή μιας ουσίας στην αγορά γενικώς δεν αρκεί ώστε να θεωρηθεί ότι το προϊόν αυτό ή η ουσία αυτή θα απορριφθεί οπωσδήποτε στο περιβάλλον και ότι οι σχετικές με το προϊόν αυτό ή την ουσία αυτή πληροφορίες αφορούν «εκπομπές στο περιβάλλον», τα πράγματα έχουν διαφορετικά σε σχέση με ένα προϊόν, όπως τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, και τις ουσίες που το προϊόν αυτό περιέχει, οι οποίες, στο πλαίσιο φυσιολογικής χρήσεως, προορίζονται να απελευθερωθούν στο περιβάλλον λόγω αυτής καθαυτήν της λειτουργίας τους. Στην περίπτωση αυτή, οι δυνάμενες να προβλεφθούν, υπό φυσιολογικές ή ρεαλιστικές συνθήκες χρήσεως, εκπομπές του επίμαχου προϊόντος ή των ουσιών που το προϊόν αυτό περιέχει στο περιβάλλον δεν έχουν υποθετικό χαρακτήρα και εμπίπτουν στην κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «εκπομπών στο περιβάλλον» (βλ., κατ' αναλογίαν, σημερινή απόφαση Bayer CropScience και Stichting De Bijenstichting, C-442/14, σκέψεις 78 και 79).

76 Κατά συνέπεια, κακώς η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι το επίδικο έγγραφο περιείχε «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον το έγγραφο αυτό δεν περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την ποσότητα των εκπομπών που πράγματι απελευθερώνονται στο περιβάλλον κατά την εφαρμογή του επίμαχου προϊόντος.

– Επί του κριτηρίου που συνίσταται στην ύπαρξη αρκούντως άμεσου συνδέσμου μεταξύ των πληροφοριών και των εκπομπών στο περιβάλλον

77 Τέλος, πρέπει να εκτιμηθεί αν το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε να κρίνει, στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι αρκεί μια πληροφορία να αφορά «κατά τρόπο αρκούντως άμεσο» τις εκπομπές στο περιβάλλον προκειμένου να εμπίπτει στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006, ή αν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ένα τέτοιο κριτήριο, που συνίσταται στην ύπαρξη αρκούντως άμεσου συνδέσμου μεταξύ των επίμαχων πληροφοριών και των εκπομπών, είναι απορριπτέο καθόσον στερείται νομικού ερείσματος.

78 Συναφώς, από το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 προκύπτει ότι η διάταξη αυτή αναφέρεται στις πληροφορίες που «αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», δηλαδή στις πληροφορίες εκείνες που έχουν ως αντικείμενο ή είναι σχετικές με τέτοιες εκπομπές, και όχι στις πληροφορίες οι οποίες παρουσιάζουν άμεσο ή έμμεσο σύνδεσμο με τις εκπομπές στο περιβάλλον. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 4, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ', της Συμβάσεως του Århus που αναφέρεται στις «πληροφορίες σχετικά με εκπομπές».

79 Δεδομένου του επιδιωκόμενου από το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 σκοπού διασφαλίσεως της καταρχήν προσβάσεως στις «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», ο όρος αυτός πρέπει να νοείται υπό την έννοια ότι καλύπτει ιδίως τα δεδομένα που παρέχουν στο κοινό τη δυνατότητα να γνωρίζει τι απορρίπτεται πράγματι στο περιβάλλον, ή είναι προβλέψιμο ότι θα απορριφθεί στο περιβάλλον υπό φυσιολογικές ή ρεαλιστικές συνθήκες χρήσεως του επίμαχου προϊόντος ή ουσίας, αντιστοιχούσες σε εκείνες για τις οποίες χορηγείται η άδεια κυκλοφορίας του προϊόντος ή της ουσίας αυτής στην αγορά και επικρατούσες στη ζώνη στην οποία προορίζεται να χρησιμοποιηθεί το εν λόγω προϊόν ή ουσία. Επομένως, ο εν λόγω όρος πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμπερικλείει μεταξύ άλλων τα στοιχεία που αφορούν

τη φύση, τη σύνθεση, την ποσότητα, την ημερομηνία και τον τόπο πραγματοποιήσεως των, πραγματικών ή δυνάμενων υπό τις ως άνω συνθήκες να προβλεφθούν, εκπομπών του εν λόγω προϊόντος ή της εν λόγω ουσίας.

80 Στον όρο «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον» πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν οι πληροφορίες που παρέχουν τη δυνατότητα στο κοινό να ελέγξει κατά πόσον η αξιολόγηση των πραγματικών ή δυνάμενων να προβλεφθούν εκπομπών, βάσει της οποίας η αρμόδια αρχή ενέκρινε το επίμαχο προϊόν ή η επίμαχη ουσία, είναι ορθή, καθώς και τα δεδομένα που αφορούν τις επιπτώσεις των εκπομπών αυτών στο περιβάλλον. Πράγματι, από την αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού 1367/2006 προκύπτει κατ' ουσίαν ότι η κατοχυρούμενη από τον ως άνω κανονισμό πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες αποσκοπεί ιδίως στο να ενθαρρύνει την ουσιαστικότερη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων, ούτως ώστε να εντείνει την υποχρέωση λογοδοσίας των αρμόδιων αρχών όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του κοινού και τη στήριξη των λαμβανομένων αποφάσεων. Για να μπορεί όμως να ελέγχει κατά πόσον οι αποφάσεις των αρμοδίων αρχών σε περιβαλλοντικά θέματα είναι θεμελιωμένες και να μετέχει αποτελεσματικά στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων σε περιβαλλοντικά θέματα, το κοινό πρέπει να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που του επιτρέπουν να επαληθεύει κατά πόσον οι εκπομπές αξιολογήθηκαν ορθώς και να έχει λογικά τη δυνατότητα να αντιληφθεί τον τρόπο με τον οποίο το περιβάλλον κινδυνεύει να επηρεασθεί από τις εν λόγω εκπομπές.

81 Αντιστρόφως, μολονότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 55 της παρούσας αποφάσεως, δεν πρέπει να υιοθετηθεί στενή ερμηνεία του όρου «πληροφορίες [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», στον ως άνω όρο δεν δύναται πάντως να συμπεριληφθεί κάθε πληροφορία που παρουσιάζει οποιονδήποτε, έστω και άμεσο, σύνδεσμο με εκπομπές στο περιβάλλον. Ειδικότερα, αν ο εν λόγω όρος ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι εμπερικλείει τέτοιες πληροφορίες, θα εξαντλούσε εν πολλοίς το περιεχόμενο της κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1367/2006 «περιβαλλοντικής πληροφορίας». Μια τέτοια ερμηνεία θα στερούσε έτσι από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα την, προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, δυνατότητα των θεσμικών οργάνων να αρνούνται τη δημοσιοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών μεταξύ άλλων για τον λόγο ότι η δημοσιοποίηση αυτή θα έθιγε την προστασία των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου και θα διακύβευε την ισορροπία την οποία θέλησε να εξασφαλίσει ο νομοθέτης της Ένωσης μεταξύ του στόχου της διαφάνειας και της προστασίας των συμφερόντων αυτών. Επιπλέον, θα έπληττε δυσανάλογα την κατοχυρούμενη στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ προστασία του επαγγελματικού απορρήτου.

82 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, κρίνοντας, στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι αρκεί μια πληροφορία να αφορά, κατά τρόπο αρκούντως άμεσο, εκπομπές στο περιβάλλον για να εμπίπτει στην κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφορι[ών] [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, σε πλάνη περί το δίκαιο.

83 Κατά συνέπεια, εφόσον το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμο, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, χωρίς να συντρέχει ανάγκη εξετάσεως των λοιπών σκελών του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

Επί των συνεπειών της αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

84 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο δύναται είτε να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου για να την κρίνει, είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

85 Εν προκειμένω, η επίλυση της διαφοράς προϋποθέτει εκ νέου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, την οποία το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να πραγματοποιήσει υπό το φως των όσων εκτίθενται στις σκέψεις 78 έως 80 της παρούσας αποφάσεως, αφού θα έχει παράσχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους. Αν, κατά το πέρας της εκτιμήσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι οι επίδικες πληροφορίες δεν εμπίπτουν στην κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 έννοια των «πληροφοριών [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», θα οφείλει να αποφανθεί επί του πρώτου και του τρίτου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκαν από την Greenpeace Nederland και το PAN Europe.

86 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η διαφορά δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση και κατά συνέπεια επιβάλλεται η αναπομπή της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

87 Δεδομένης της αναπομπής της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα σχετικά με την παρούσα αναιρετική διαδικασία δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 8ης Οκτωβρίου 2013, Stichting Greenpeace Nederland και PAN Europe κατά Επιτροπής (T-545/11, EU:T:2013:523).

2) Αναπέμπει την υπόθεση T-545/11 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)